

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA :

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem	8,87 "

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczenia numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — — — się nie gwarantuje. — — — — —
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Czwartek: Maksymiliana b.
Piątek: † Suchy dzień. K. św. Piotr.

CHOJNICE, piątek, dnia 22. lutego 1929 r.

Słońca wschód 7.07 zachód 17.21
Księżycy wschód 14. 0 zach. 6.29

Przed marcową sesją Rady Ligi Narodów Niemiecka taktyka w sprawie p. Ulitza

Jak już donosiliśmy, kierownik niemieckiego „Volksbundu” na Górnym Śląsku poseł Ulitz został aresztowany i osadzony we więzieniu śledczym. Prokurator oskarża p. Ulitza o fałszowanie dokumentów, celem umożliwienia młodzieńcom we wieku poborowym ucieczki za granicę czyli poprostu o dezercję.

Każde na świecie państwo karze tego rodzaju przestępstwa bardzo surowo i nie stosuje przy likwidowaniu takich afer żadnej pobłażliwości.

Zatem słusznie Polska postąpiła, skoro p. Ulitza zamknęła za kratkami i nikt nie ma prawa czynić jej z tego powodu zarzutów. Podkreślić jeszcze musimy, że aresztowanie p. Ulitza nastąpiło nie w związku z jego działalnością jako kierownika „Volksbundu”, zatem nie nosi ono żadnych znamion politycznych. Tak się też na sprawę zaprawuje prasa francuska, zaznaczając że afera Ulitza to czysto wewnętrzna sprawa Polski.

Tymczasem gazety niemieckie od nacjonalistycznej „Kreutz Ztg.”, aż do socjalistycznej „Vorwärtsu” próbują sprawę Ulitza nadać znaczenie międzynarodowe i w tym kierunku starają się urobić opinię publiczną wobec zwołanej na 4 marca sesji Rady Ligi Narodów, poświęconej sprawom mniejszości niemieckiej.

Przytaczamy z głosów prasy niemieckiej dwa najbardziej charakterystyczne cytaty „Berliner Tageblatt” zajmuje się ostatniemi oświadczeniem ministra Zaleskiego, złożonem na sobotniej konferencji prasowej w sprawie p. Ulitza i pisze co następuje:

„Myli się p. Zaleski, jeżeli sądzi, że skargi niemieckiej mniejszości dadzą się ukryć za parawanem polskiego prawodawstwa. Ochrona mniejszości polega na ingerowaniu tam, gdzie się jakieś mniejszości dzieje krzywda. Jeżeli istnieje kraj do tego stopnia pozbawiony skrupułów że nawet sądy czyni narzędziem nacjonalizmu to wkroczenie Ligi Narodów staje się koniecznością pałąca”.

Komentarz ten jaskrawo ilustruje niemiecką tendencyjność. Przecież p. Ulitz aresztowany został za fałszowanie dokumentów poborowych, a to chyba w niczem mniejszości niemieckiej dotyczyć nie powinno, o ile chce być lojalną w wykonaniu swoich obowiązków obywatelskich wobec Polski.

Kölnische Volkszeitung” znowu zajmuje się stanowiskiem prasy francuskiej wobec afery Ulitza i stwierdza:

„Pisma francuskie potraktowały sprawę Ulitza przyzwyczajając milczeniem. Objaw ten uważać trzeba za chęć niedostrzeżenia tego niesłychanego faktu, co jest naogół charakterystyczną cechą polityki francuskiej na wschodzie Europy. Francja jest nie tylko dostawcą broni dla armii polskiej, jest ona także twórcą tej armii. Żadne wystąpienie na arenie polityki zagranicznej zarówno ze strony Polski, jak i innych państw związanych z Francją konwencją wojskową nie może się wydarzyć bez wiedzy rządu francuskiego. Warto przytem nadmienić że i wysiedlanie Niemców z polskich prowincji nad granicznymi nie odbyło się bez wiedzy Francji. W obu wypadkach Francja ponosi pełną odpowiedzialność dla tego choćby, że mogła wpłynąć na rząd polski w kierunku inego rozwiązania tych spraw. Gdyby nawet rząd polski aresztował Ulitza bez porozumienia się z rządem francuskim tem niemniej dziwnem się wydaje, że prasa francuska systematycznie przechodzi do porządku dziennego nad szeregiem palących zagadnień politycznych na wschodzie Europy”.

Jak widzimy stąd gazety niemieckie robią z p. Ulitza męczennika politycznego, wysuwają go jako przykład tego, co mniejszość niemiecka w Polsce cierpieć musi. Tym sposobem rozpoczęli przygrywkę do marcowej sesji Rady Ligi Narodów, która wyłącznie zajmować się będzie problemem mniejszości narodowych i przygotowują teren dla ataków p. Stresemanna na Polskę.

Taktyka to jednak zbyt brutalna i zbyt przyrzysta. Prasa europejska sama podkreśla, że sprawa Ulitza nie ma nic wspólnego z zagadnieniem mniejszości narodowych. Niemcy tym razem w swem zaciętrzewieniu przeholowali.

Na warsztacie parlamentarnym Obrady komisji sejmowych i senackich

Warszawa, 20. 2. (radjo.) Komisja Budżetowa Senatu, kończąc debaty nad budżetem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, uchwaliła wniosek wzywający rząd do roztoczenia większej i do kładniejszej opieki nad emigrantami do Ameryki. Szereg posłów referowało sprawy wyzyskiwania emigrantów.

Sejmowa Komisja Rolnicza, ukończyła debaty nad projektem uzupełniającym o Reformie Rolnej, a następnie, powzięła rezolucję wzywającą rząd, do zgłoszenia projektu ustawy o standaryzacji eksportu masła za granicę i tymczasowego przeprowadzenia kontroli przy wywozie, w celu uchronienia eksportu masła przed fałszowaniem.

Podkomisja Prawnicza Sejmu obradowała nad postulatami umysłowych pracowników dziennikarskich, nad ustawą o płacy dziennikarzy oraz sprawę ubezpieczenia jak również stosunek

umów między umysłowymi pracownikami dziennikarskimi a wydawcami.

Następnie przyjęła Podkomisja prośbę Związku Wydawców, że złożą oni na najbliższe posiedzenia Podkomisji własny projekt z prośbą o przedłożenie go rządowi i Sejmowi.

Komisja Konstytucyjna obradowała dalej nad sprawą Zgromadzeń oraz nad szeregiem wniesionych przez posłów poprawek.

Komisja Oświatowa Sejmu obradowała nad sprawą regulacji plac za czynności religijne. Przyjęto wniosek iż w tej sprawie rząd zawrze specjalną umowę z Duchowieństwem.

Komisja Spraw zagranicznych ukończyła dyskusję nad ekspozycją Ministra Zaleskiego. Wyjaśnienie udzielał p. Zaleski nadmienając, że Polska dąży obecnie do zawarcia traktatu handlowego z Nankinem oraz, że sprawa rokowań handlowych z Niemcami pójdzie teraz w żywszym tempie.

Wybuch rewolucji wojskowej w Meksyku

Generał Manzo rozporządza 8.000 żołnierzy
Gubernator cywilny Topete wysłał ultimatum

Wiedeń, 20. 2. (radjo.) Dzienniki donoszą z Meksyku, że przeciwko rządowi prowizorycznego prezydenta Gila wybuchła w północnych stanach Meksyku rewolucja, na czele której stoi kilku generałów.

Meksykański minister wojny wyjechał do stanów północnych, celem objęcia komendy nad tamtejszymi wojskami rządowymi.

Ruch rewolucyjny w północnych stanach Meksyku zatacza coraz szersze kręgi. Głównodowodzący stanu Sohora, gen. Manzo, stoi na czele re-

wolucji i wedle niepotwierdzonych jeszcze wiadomości, rozporządza 8000 żołnierzy.

Także gubernator cywilny stanu Topete przyłączył się do ruchu powstańczego i wystosował do prezydenta Gila ultimatum, domagając się wydalenia z kraju dotychczasowego prezydenta Callesa, ministra wojny Avaro i b. ministra pracy Moronesa.

Ultimatum zaznacza, że w razie wypełnienia tych postulatów przez rząd, ruch rewolucyjny natchmiast zostanie zlikwidowany.

Bohaterom Francji Hołd złożyć jedzie „Legia” Inwalidów Wojennych Rzplł.

Warszawa, 20. 2. (radjo.) W maju roku bieżącego wyjeżdża z Polski do Francji delegacja Legji Inwalidów Wojennych celem złożenia hołdu na grobach poległych bohaterów pod Jpern, Verdun i t. d. oraz w celu nawiązania bliższej współpracy z Legją Inwalidzką we Francji. Wyjazd nastąpi dnia 9-go maja w Warszawie.

Rezolucja wzywająca Amerykę, żeby nie sprzedawała broni do Europy w celu powstrzymania zbrojeń.

Waszyngton, 20. 2. (radjo.) W Sekretarjacie Stanu Stanów Zjednoczonych złożona została rezolucja, wzywająca rząd Stanów Zjednoczonych do niesprzedawania broni poza granicę Ameryki. Rezolucja ma na celu powstrzymania zbrojeń w Europie.

Müller nie może jakoś sklecić gabinetu koalicyjnego.

Berlin, 20. 2. (radjo.) Toczące się od miesiąca blisko, konferencje między Niemieckim premierem Müllerem a frakcjami poszczególnymi, nie doprowadziły do żadnych rezultatów, zaogniając bardziej jeszcze zatarg koalicyjny.

Zamach na konsula polskiego w Paryżu.

Paryż, 20. 2. (radjo.) Dokonany tu został zamach na konsula polskiego Karola Poznańskiego. Mianowicie na przechodzącej ulicy Konsula, rzucił się jakiś osobnik z nożem chcąc go przebić. Tylko nadzwyczajnemu przypadkowi zawdzięczyć należy, że Konsul uniknął śmierci. Zamachowca, którym okazał się robotnik, podobno polak, aresztowano. Przyznał on się do wykonania zamachu.

Uroczystość 10-cio lecia parlamentu polskiego

obchodzić będą: Sejm i Senat.

Warszawa, 20. 2. (radjo.) Odłożone z powodu żałoby w rodzinie p. Prezydenta Rzplitej, uroczystości 10-lecia parlamentaryzmu polskiego odbędą się, jak nam donoszą, w początkach przyszłego miesiąca, kiedy zarówno Sejm jak i Senat zakończą swe prace budżetowe.

**Ameryka ma zawsze zastrzeżenia
Sprawa Międzynarodowego Trybunału.**

Waszyngton, 20. 2. (radjo.) Sekretarz Stanu Kellogg, przesłał przedstawicielom wszystkich mocarstw notę dyplomatyczną w sprawie Międzynarodowego Trybunału. Stany Zjednoczone zaznacza, że przystąpią wraz ze wszystkimi państwami i uznają autorytet Międzynarodowego Trybunału, pod tym jednakże warunkiem, że Międzynarodowy Trybunał nie będzie kwestjonował posunięć rządu Stanów Zjednoczonych i zgodzi się na zastrzeżenia spraw, dotyczących obywateli Ameryki.

**Duch rewolucji krąży nad Europą
Rewolucja w Lizbonie
Spisek wśród oficerów Portugalji.**

Paryż, 20. 2. (radjo.) Donoszą tu półoficjalnie z Lizbony, iż agenci policji śledczej aresztowali inżyniera Veiga Lima, oskarżonego o propagandę antyrządową wśród oddziałów wojskowych na prowincji.

Według wiadomości z tego samego źródła, Veiga Lima stał na czele skisku, którego członkowie rekrutowali się przeważnie spośród oficerów armji portugalskiej i przygotowywał zamach na rząd obecny. Policja miała wykryć cały szereg składow z bombami.

Międzynarodowa masoneria usiłuje o władnię Ligą Narodów

Informacje katolickiego dziennika

Znów dużo się mówi i pisze o międzynarodowym związku masonskim w Genewie, który gromadzi tam wszystkie swe siły, by mieć skuteczny wpływ na Ligę Narodów. Rzymska „Corrispondenza” a za nią „Popolo di Roma” podają pewne szczegóły o tej „międzynarodówce” wolnomularskiej.

Geneza tego międzynarodowego stowarzyszenia jest ściśle związana z imieniem Edwarda Quartier la Tente, który w 1902 r. zorganizował w Neuchâtel międzynarodowe biuro dla spraw masonskich. Najtrudniejszą sprawą było załagodzenie rozbratu między masonerią krajów łacińskich i anglosaskich. Ale podczas wojny światowej okazała tu swą pomoc wielka loża New Jorku.

W październiku 1921 r. stworzone zostały pod stawy międzynarodowej Unji masonskiej, w której skład weszło 17 wielkich loż. Przyjęto jednogłośnie zasady, które nowa instytucja miała się kierować, ustalono statut i powołano do życia komitet doradczy, do którego wybrani zostali wielki mistrz z New Jorku i ze Szwajcarii, oraz wielcy mistrze Wielkiego Wschodu Francji, Belgii, Holandji. Pierwszym wielkim kanclerzem został Quartier la Tente.

Unja składa się z trzech oddzielnych organów

1) kongresu międzynarodowego, który zbiera się regularnie co trzy lata, 2) komitetu doradczego z pięciu członków, którzy spotykają się w Szwajcarii lub gdzie indziej, 3) wielkiego kanclerza. Od chwili założenia do dziś Unja odbyła cztery kongresy i siedem zjazdów komitetu doradczego. Jednym z najoczywistszych celów stowarzyszenia było znajdować się zawsze u boku Ligi Narodów, by wywierać na nią wpływ moralny. Dlatego Genewę obrano za siedzibę i upodobniono statuty i organizację związku do statutu i organizacji Ligi. Posiedzenia Unji odbywają się prawie zawsze równocześnie z posiedzeniami Lg.

Celom, które Unja masonska wysuwa, pozornie nie zarzucić nie można, głoszą one szlachetne hasła pokoju międzynarodowego, nawołują do wspólnej walki z duchem wojennym, domagają się, by rządy poszczególnych państw tworzone były na podłożu „moralności i solidarności”. Ale, trzeba pamiętać, że poza temi humanitarnymi celami ukrywają się zasady, które zwłaszcza w odniesieniu do wielkich problemów kulturalnych, stoją w bezwzględnej sprzeczności do zasad idei katolickich. Dlatego publikacje włoskie winny obudzić czujność świata katolickiego.

Debaty Reichstagu nad sprawą azylu i wydania przestępców politycznych

Berlin, 19. 2. (radjo.) Na Komisji Prawniczej Reichstagu omawiano sprawę wydawania przestępców państwom ościennym oraz sprawę wydawania osób za przestępstwa polityczne specjalnej wagi jak również i sprawę „azylu”.

W czasie debaty postanowiono tylko w wypadkach nadzwyczajnych, okrutnego lub wyrafowanego przestępstwa politycznego, wydać przestępców, natomiast zwykle przestępstwa polityczne nie będą brane w ogóle pod uwagę.

Frakcja Komunistyczna wniosła swój własny projekt, który gwarantowałby przestępstwa polityczne zmieniające do zmiany ustroju na komunistyczny, monarchiczny czy też faszystowski. Wnioskowi temu sprzeciwili się socjaliści, podkreślając że taki projekt dawałby podstawę władzom administracyjnym do najrozmaitszych przestępstw i nadużyć w tym kierunku.

Wreszcie odrzucono wnioski komunistyczne zmierzające do wydania rosjan emigrantów, o których dopominali się od dawna bolszewicy.

Dlaczego zatarg gabinetowy w Niemczech trwa tak długo?

Opinia prasy francuskiej

Paryż, 20. 2. (radjo.) Nieomal cała prasa francuska żywo komentuje sprawę długotrwałego zatargu gabinetowego w Niemczech, zaznaczając, że przesilenie to i konferencje Müllera zdają się być celowo przeciągane z powodu obrad Konferencji Reparatyjnej.

Dzienniki podają dalej, że w Berlinie daje się wyczuć pewne oczekiwanie na wyniki obrad Komisji Odszkodowawczej i że od wyników tych obrad zależy ma uspokojenie rządowe, to znaczy rekonstrukcja gabinetu.

Zasadniczą tendencją tych wyczekiwań, jest, wykazanie przed światem ciężkiej sytuacji w Niemczech oraz podkreślenie, że naród niemiecki nie może się zgodzić na zbyt wysokie pretensje państw sukcesyjnych.

Z wizytą do Gdańska
wyjeżdża premier Bartel

Zainteresowanie wyjazdem

Warszawa, 20. 2. (radjo.) Dn. 26 m. p. p. prezes Rady Ministrów dr. Kazimierz Bartel udaje się do Gdańska, celem złożenia wizyty oficjalnej senatowi Wolnego Miasta. W podróży do Gdańska towarzyszyć będą p. premierowi minister Komunikacji inż. Kühn oraz wyżsi urzędnicy Prezydium Rady Ministrów i Ministerjum Spraw Zagranicznych. P. prezes Rady Ministrów zabawi w Gdańsku dwa dni.

Pożar londyńskiej kolejki
podziemnej

50 osób poparzonych, 200 zaczadzonych.

Londyn, 20. 2. (radjo.) W podziemiach kolejki londyńskiej wybuchł wielki pożar, który spowodował nieobliczalne straty materialne i w ludziach. Mianowicie zapalił się jeden z przednich wozów z którego ogień przeniósł się na inne wagony. W pędzącym pociągu powstało straszne zamieszanie. Ludzie wyskakowali oknami, padając na twardą posadzkę tunelu.

Na skutek natychmiastowej akcji ratunkowej zdołano ogień zlokalizować. Spłonęły trzy wagony tej kolejki. Zpośród pasażerów ciężko poparzonych zostało przeszło pięćdziesiąt osób, a około dwieście osób uległo zaczadzeniu. Pogotowie ratunkowe z trudem przywróciły zaczadzonych do przytomności. Przyczyny pożaru mimo energicznego śledztwa dotychczas nie stwierdzono.

Jeszcze jedna
katastrofa kolejowa

Bruksela, 20. 2. (radjo.) Pociąg pasażerski zderzył się z pociągiem towarowym, przyczem 2 osoby zginęły, 20 zaś odniosło rany.

Katastrofa kolejowa pod Toruniem

1 ciężko ranny 2 parowozy rozbite.

Toruń, 20. 2. (radjo.) We wtorek 19 bm. około godz. 11-ej rano na dworcu Toruń — Mokre zdarzył się wypadek, który na szczęście nie pociągnął za sobą poważniejszych następstw.

W tym czasie z Grudziądza nadjeżdżał z 20-minutowym opóźnieniem pociąg osobowy nr. 524. Sygnał wjazdowy był zamknięty, lecz mimo to maszynista pociągu osobowego wjechał na stację i najechał na 2 manewrujące parowozy. Wskutek zderzenia wykołczyły się 2 wagony pociągu osobowego oraz uszkodzone zostały parowozy. Z podróży nikt szwanku nie odniósł, natomiast palacz jednego z parowozów manewrujących 50-letni Wincenty Saja został ciężko ranny. — Przewieziono go do lecznicy miejskiej. Tor był w przeciągu godziny zatarasowany.

Wyłączenie sprawami mniejszości

Za'mie się Liga Narodów na marcowej sesji.

Genewa, 20. 2. (radjo.) Sekretarjat Generalny Ligi Narodów otrzymał notę Brazylii, wniesioną przez poselstwo brazylijskie, dotyczącą sprawy mniejszości narodowych.

Nota zawiera szereg projektów dotyczących obowiązujących obecnie praw mniejszości narodowych. Projekty te zmodernizowałyby nieco dotychczasową ustawę.

Niezależnie od tego Sekretarz Generalny Ligi Narodów wniosł własny projekt, w sprawie rozszerzenia dotychczasowego składu komisji Trzech decydującej w sprawach mniejszości, w ten sposób, że Komitet ten składałby się z przedstawicieli wszystkich zainteresowanych państw.

Wobec wniesienia przez Stresemanna projektu o prawach mniejszości, propozycji Brazylii oraz projektu Sekretarza Ligi Danduranda, w kołach politycznych państw krąży pogłoski, iż तेrniejsza Konferencja Ligi Narodów obfitować będzie w ciekawe momenty i dotyczyć nieomal wyłącznie spraw mniejszości narodowych.

Otrzyma awanse

2000 urzędników pocztowych

Warszawa, 20. 2. (radjo.) Uposażenie urzędników państwowych jest zbyt niskie w stosunku do potrzeb minimalnych. Dużo jednak gorzej przedstawia się ono dla personelu poczt i telegrafów, specjalnie pokrzywdzonych.

Aby choć w części naprawić tę krzywdę, Min. Poczt i Telegrafów postanowiło w najbliższym czasie przeprowadzić przeszerogowanie funkcjonariuszów.

Awanse, jakie otrzyma około 2 tysiące urzędników, będą faktycznie podwyżką poborów, gdyż innego sposobu mającego na celu poprawę ich bytu nie można było zastosować.

Korfantemu zarzucają zdradę stanu

Głosi to również urzędowa agencja polska.

Warszawa, 20. 2. (radjo.) Polska Agencja Telegraficzna podała wiadomość, że były poseł Korfanty, wielki działacz społeczny na Górnym Śląsku, zamieszany jest w aferę b. posła Ulitza, aresztowanego za antypaństwową działalność. Udział b. posła Korfantego w aferze Ulitza jest tego rodzaju, że Korfanty wraz z Ulitzem prowadził ostrą walkę przeciw rządowi.

Również i dzienniki niemieckie szeroko opisują udział Korfantego we współpracy z Ulitzem na Górnym Śląsku. Prasa Polska na Górnym Śląsku, zamieszcza cały szereg rewelacyjnych wprost artykułów, dotyczących współpracy Korfantego z frakcją niemiecką i z przywódcą „Volksbundu” — Ulitzem. Rewelacje te noszą znamienne charakter, noszący wybitne znamię zdrady stanu.

Kruk krukowi oka nie wykole
czyli bolszewik z bolszewikiem się pogodzi.

Berlin, 20. 2. (radjo.) Dzienniki niemieckie donoszą z Moskwy, że represje stosowane wobec opozycjonistów, wywołały pewne poruszenie wśród najbardziej oddanych Stalinowi komunistów. Na tajnym posiedzeniu Kominternu uchwalono rezolucję wzywającą Stalina do zaprzestania przesładowań ludzi, którzy dla idei komunistycznej oddali wielkie usługi w ciągu istnienia państwa sowieckiego.

Nawet bydło musi głodować wskutek ostrej zimy.

Berlin, 20. 2. (radjo.) Z Prus Wschodnich nadchodzi wiadomości o kryzysie gospodarczym wśród wieśniaków z powodu braku paszy dla bydła. Na skutek wielkich mrozów i częściowego wstrzymania komunikacji dowóz tych produktów rolniczych jest utrudniony. Na rynkach zauważać się daje mimo silnej zimy, wzmrożona pożywka i koni. Aby zapobiec temu przesileniu rząd niemiecki organizuje specjalne dostawy po cenach jaknajprzystępniejszych.

Smiertelne żniwo grypy
w angielskiej stolicy.

Berlin, 20. 2. (radjo.) Według doniesień Reutersa, epidemia grypy w Londynie rozszerza się mimo energicznej akcji sanitarno lekarskiej. W ubiegłym tygodniu zmarło na grype 567 osób, z czego zaledwie 10 procent dzieci, reszta zaś to starsze osoby. Ze względu na rozszerzającą się zarazkę grypy, przedsięwzięto szereg zarządzeń sanitarnych które w dużej mierze krepują życie społeczne.

Nielada orzech do zgryzienia ma policja berlińska.

Berlin, 20. 2. (radjo.) Wyniki śledztwa, prowadzonego w sprawie włamania do Banku Dyskontowego, przyniosły pewne szczegóły, które jednak trzymane są w największej tajemnicy. W Berlinie obiegają pogłoski, że włamania nie dokonała zawodowa banda włamywaczy, lecz ma się tu do czynienia z wywiadem jednego z państw. Pogłoski te jednak nie są sprawdzone jak również oficjalnie nie zaprzeczono im.

Hiszpanja nadal pozostanie
monarchją

Wysiłki republikanów nie odnoszą skutku.

Paryż, 20. 2. (radjo.) Według pogłosek krążących na pograniczu Hiszpanji, wiadomości o tendencjach zmierzających rzekomo do zaprowadzenia ustroju republikańskiego w Hiszpanji nie potwierdzają się z tego chociażby względu, iż nastąpiły tam nowe aresztowania wśród oficerów.

Na Litwie zaczynają mordować zwolenników Waldemarasa.

Berlin, 20. 2. (radjo.) Z Kowna donoszą, że na jednej z ulic portowych Kłajpedy, dokonano zamachu na jednego z posłów partji Waldemarasa, oddając do niego sześć strzałów. Ciężko rannego posła zaleczono w zaułek i tam pozostawiono. Znalaziono go po dwóch godzinach nieprzytomnego.

Rozszalał się

wielki pożar w bursie studentek
5 osób ciężko rannych.

Mineapolis, 20. 2. (radjo.) W dniu wczorajszym powstał pożar w trzypiętrowym gmachu, zamieszkałym przez studentki uniwersytetu w Minnesota. Wyratowano z ognia 29 studentek.

Kierowniczką bursy, jedna studentka, dwóch policjantów oraz jeden z członków straży pożarnej odnieśli rany.

Ludność wprawiły w zdumienie
niezwykle zjawiska niebieskie
4 słońca na niebie.

Lublana, 20. 2. (radjo.) Wczoraj obserwowano w mieście i okolicy zjawisko niezwyklej natury. Między godziną 9-tą a 11 rano tarcza słoneczna znajdowała się w środku tarczy, na której skrajach znajdowały się dwie inne tarcze słoneczne również silnie świecące.

Przez pewien czas było widoczne jeszcze czwarte słońce, jednakże słabe i krótkotrwałe.

Z POMORZA

Z życia Kółka Rolniczego.

Nowacerkiew, powiat Chojnicki. Tutejsze Kółko Rolnicze rozwija coraz żywszą działalność. Na ostatnim walnym zebraniu, które się odbyło 3 bm. zdał ks. prob. Drażkowski w zastępstwie prezesa pana Jana Głowczewskiego z Jeziórek roczne sprawozdanie. Ze sprawozdania tego wynikało że Kółko kroczy na dalszej drodze osiągnięcia celu, dla którego zostało założone. Odbywały się bowiem miesięczne referaty z dziedziny rolnictwa i ogólnej oświaty. Uskuteczniiano wspólne zakupy węgla, urządzano obchody narodowe, urządzono wspólny wyjazd celem zwiedzenia gospodarstw, krzewiono życie towarzyskie przez wspólne zabawy.

Po zdaniu absolutorjum staremu zarządowi wybrano nowy w tym samym składzie co roku ubiegłego. Do zarządu wchodzi: Pan Jan Głowczewski z Jeziórek, prezes, ks. proboszcz Drażkowski wiceprezes, pan W. Lanca Kierownik tutejszej szkoły jako sekretarz, pan J. Kamiński tutejszy organista jako skarbnik.

Za inicjatywą pana prezesa uchwalilo walne zebranie utworzenie związku celowego, celem zakupu maszyn rolniczych do wspólnego użytku, zamówiono 600 ctr. wapna i ca 300 ctr. soli bydlęcej. Dnia 11 lutego urządziło tutejsze Kółko Rolnicze z Kółkiem Śpiewu wieczorek familijny - oświatowy, na który składały się pieśni i wykład ks. prob. Drażkowskiego Ks. prob. wyjaśnił na wstępie swego przemówienia znaczenie wieczorku familijnego, który ma na celu wzajemne zbliżenie się tutejszych rodzin. przybyłych do parafji z róż-

nych stron Polski. Zaś oświatowym nazwano ten wieczorek z tego powodu, że służyć ma także krzewieniu oświaty wśród członków.

Prelegent mówił na temat: Polska pieśń kościelna od najdawniejszych czasów. Z pieśnią „Bagarodzica Dziewica” zli nasi przodkowie na bój z Krzyżakami, a pieśń „Kto się w opiekę”, ułożona przez Jana Kochanowskiego jednego z najświetniejszych naszych poetów, rozlega się przeszło 300 lat po naszych kościołach i tak długo rozlegać się będzie, jak długo wiara w Opatrzność Boską przenikać będzie serca polskie. Udział był liczny. Wieczorek ten wszystkim się podobał i przyrzekano w przyszłości jeszcze liczniej się stawiać.

Kalwarja Kaszubska w okowach mrozu.

Pomieczyno, pow. kartuski. Mimo zapowiadanych załamań mrozu, dotąd on nie ustąpił, owszem nierzad potęguje się. Jakkolwiek wyżyna Szwajcarii Kaszubskiej ma dość tegie zimy, to takich silnych mrozów w ostatnich 50 latach tu nie było, ani też starzy ludzie nie pamiętają. W niedzielę, 10 lutego rano, termometr wskazywał minus 39° C. Skutki silnych mrozów odczuwa tu prawie każdy. Zachodzą tu bowiem liczne wypadki odmrożeń nóg, rąk i nosa. Frekwencja uczniów szkół powszechnych w okolicy jest słaba; pono dochodzi w niektórych dniach do 100 proc. Powstały też znaczne szkody w gospodarstwie przez zamarznięcie ziemniaków w piwnicach i kopcach. Niejednym rodzinom, które nie przewidywały tak silnych mrozów, grozi wyczerpanie zapasów torfu jedynego środka opałowego. Gdzie w naszej miejscowości oraz na szosie między Kartuzami a Wejherowem odbywał się ożywiony ruch, tam dziś

pusto i głucho. Nadmienić wypada, iż na wyżynie Szwajcarii Kaszubskiej, położonej od 170 do 300 mtr, ponad poziomem morza, częste silne i mroźne wiatry wschodnie i północnwschodnie potęgują siłę mrozów. Podczas ostatniej silnej zimy przed 50 laty, zauważono w pobliskich lasach wilki.

Szajka opryszków pod kluczem.

Tczew. W północno - wschodniej części powiatu Gdańskie Niziny grasowała od pewnego czasu banda opryszków, która dokonała licznych kradzieży i włamań. Gdy policja wszczęła energiczne kroki celem zlikwidowania tej szajki, przeniosła się ona na teren wschodnio-pruski, gdzie również dokonała już szergu zbrodni. W tych dniach ujęto wreszcie niebezpiecznych opryszków i zamknięto i w więz. Dotychczas udowodniono im 12 kradzieży z włamaniem.

Śmierć na ślizgawce.

Strzelno. Trzynastoletni chłopiec robotnika Mińskiego ślizgał się na miejscowym jeziorze, gdy nagle wpadł do przerebli. Zanim zdołano mu pomóc z pomocą, chłopiec znikł pod lodem. Z powodu ogromnej grubości lodu dopiero po kilkunastu minutach wydobyto martwe jego zwłoki.

Ku ostrzeżeniu!

Sulczyno. Nieszczęśliwy wypadek wskutek wielkiego mrozu wydarzył się majstrowi stolarskiemu Rompie, który posiada motor w swoim warsztacie. Wieczorem zapomniał on wodę z motoru tego spuścić. W nocy woda zamarzła i lód rozsądził cały motor. Szkody wynoszą około 500 złotych. Niech to będzie nauką dla właścicieli motorów.

Dnia 19. bm. o godz. 18-tej, zmarł, opatrzony Sakramentami św. nasz drogi ojciec, teść, dziadek i pradziadek, w 83 roku życia

ś. p.

Wawrzyniec Pruszkak

o czym zawiadamiają w smutku pogrążone

dzieci i rodzeństwo.

Ostrowite — Czernsk — Krojanty, dnia 20. II. 1929 r.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 23. II. o godz. 9.30 z kościoła parafjalnego w Czernsku. 376

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

KINO NOWOSCI

W czwartek 21 bm. o godz. 8.15

Najnowszy szlagier sezonu!

Pod narkozą miłości

(W szponach Azjatów)

Wspaniały dramat erotyczny w 10 aktach, ilustrujący odwieczną walkę 2 ras. W rolach głównych sławy ekranów: „Jack Trevor” i „Ny Sön Ling” zneni z obrazu „Niewolnica z Szanghaju, oraz Elga Bring i Georg Aleksander.

Akcja tego wybitnie emocjonującego filmu rozgrywa się na tle najcudowniejszych zakątków Japonji i Chin. Pa'arnie opjum! Zemsta Azjatów! Egzotyzm! Napięcie! Ceny zwykle! Sala dobrze ogrzana!

Trumny Jak i wybicia do trumien wykonanie rel pwszorzędne, mam stale na składzie po mularkowanych cenach

magazyn mebli i trumien

Fr. Kiedrowski

ul. Człuchowska 6.

ul. Człuchowska 6.

„BAZAR”

Najkorzystniejsze źródło zakupu!!!

właśc.: **M. Gańcza**
Dziemiany
pow. Kościerzyna Pom.

Najkorzystniejsze źródło zakupu!!!

Skora i rzetelna obsługa!

połącza się jako najpierwszy magazyn wyrobów włóknistych, towarów krótkich i galanterji na miejscu, pod kierownictwem dług.letniego na wskroś dzielnego praktykan'a tejże branży, co umożliwiła mnie zakupy czynić z pierwszych rąk, p. erwszorzędnych Firm Krajowych i wobec tego jestem w stanie sprzedawać wszelkie towary po cenach bezkonkurencyjnych, albowiem przy tej sposobności Szanownej Klientell daję do łask., wiadomości iż z dniem 21. lutego b. r. rozpoczynam

Wielką sprzedaż posezonową!!!

Z powodu nadchodzących towarów, na sezon wiosenny, postanowiłem wszystkie artykuły sprzedawać po cenach bardzo niskich o czym proszę się naoecznie przekonać.

Zarazem nadmieniam, iż dobrym i pewnym klientom udzielałam kredytu na dogodnych warunkach. Proszę o łask. poparcie mego przed iębiorstwa.

Poszukuje **kierownika biura.**

Gierszewski
advokat.

Jak największy wybór **Tapety**

Przeszło 150 gatunków na. składzie, od najtańszych do najwykwintniejszych.

Kolekcja okazowa na życzenie.

Lisztewki do tapet, szlaki, (borty) szablon, farby, pokesty, lakiery.

Najkorzystniejsze źródło zakupu.

Drogerja i Handel Farb.

Bracia Hubert właśc. Juljan Hubert

Chojnice, Pomorze.

Gdańska 17

Telefon 219. :: rok zał. 1894.

Dziennie do 25 zł.

może każdy, również i pnie przez lekką czynność, podczas pracy biurowej w przeciągu 2—3 godzin, obok swego stałego zarobku zarobić. Oferty proszę skierować do: 373

Verlag Aufbau 2
Berlin N. 4.

Dom

z ogrodem i 5 mórg roli

w Brusach natychmiast na sprzedaż. Zgłosz. przyjmuje eksp. Dzien. Pomorski ego.

Ogłaszajcie
Dzien. Pomorskim